БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 17 (3755). | Пайшанба, 25 январь 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун кураш бошлаган пойтахтимиздаги «Компрессор» заводининг коллективи меҳнат унумдорлигини ошириш ва маблағларини иқтисод қилишда кундан-кунга сезиларли ютуқларга эришмоқдалар. Юбилей йилидаги суръат бўшашгани йўқ. Ўнлаб пешқадам ишчилар смена топшириқларини мунтазам ошириб адо этмоқдалар. Шунинг учун ҳам маҳсулот тайёрлаш кўпайиб бормоқда. Пешқадам токарь, коммунист Федор Зангионов шу корхонада ўн уч йилдан бери сидқидилдан ишлаб келяпти. Тирсакли валларни тайёрлашда у эришаётган ютуқлар кўпчиликни хурсанд қилмоқда. Суратда: Ф. Зангионов.

Н. Ключнев фотоси, (ЎзТАГ).

ЯХОБ БЕРИЛМОҚДА

Шу кунларда «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозида беш йилликнинг учинчи йили мўл ҳосили учун тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, парник хўжалигида сара кўчат етиштириш, машина-тракторларни мавсумга шайлаш ҳамда сув шохобчаларини тозалаш ишлари яхши олиб борилмоқда.

Юбилей йилида аҳоли дастурхонига кўплаб ширин-шакар узум, мева етказиб берган боғбон ва соҳибкорлар ҳам ғайрат кўрсатиб ишлашмоқда. 286 гектар боғ ва 73 гектар узум ораларини юмшатиб қўйган азаматлар, эндиликда бу ерларга маҳаллий ва минерал ўғитлар ташиб чиқаришмоқда. Узум ишкомлари ремонт қилиняпти.

— Мўл ҳосилнинг тақдири шу кунларда ҳал қилинади, — дейди агроном Абдуманноп Ўсаров, — шунинг учун ҳозирда боғ ва узум ораларига яхоб бермоқдамиз. Яхобнинг аҳамияти катта. У ҳосилнинг мўл бўлиши, дарахтларнинг касалга чалинмаслиги ҳамда ёзда сув танқислиги даврида тупроқда етарли нам бўлишини таъминлайди.

Ўтган қисқа давр мобайнида 15 гектар боғ ҳамда 35 гектар узумзор сувдан чиқарилди.

Колхоз деҳқонлари бу йил 26 гектар боғдан 30 тонна, 35 гектар узумзордан 195 тонна узум ва мева етиштириш йўлида меҳнат қиляптилар.

И. РУСТАМОВ,
Оржоникидзе районн.

* * *

Навоий номли колхознинг ўртоқ Фармон Ҳазратқулов бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзолари ерларга яхоб бермоқдалар. Звено январь ойи ичи мавжуд 58 гектар пахта майдонининг 40 гектарига яхоб беришни мўлжаллаган эди. Шу кунгача 20 гектардан кўпроқ пахта майдони яхоб сувига қондирилди. Мўл ҳосил гарови бўлган бу тадбирни ўтказишда меҳнатсевар сувчилардан Н. Сарибоев, Т. Эржигитов, Х. Ҳидиров ва Т. Бойжигитовлар намунали ишламоқдалар.

Звено аъзолари ўтган хўжалик йилида 35 гектар майдонга яхоб берган эдилар. Бу майдонларда бошқа майдонлардагига қараганда ҳосилдорлик қарийб 2 центнердан кўпроқ ошди. Улар беш йилликнинг учинчи йилида ҳосилдорликни гектар бошига 27 центнерданга етказишга аҳд қилганлар.

Ф. ЗИЕДУЛЛАЕВ,
Бекобод районн.

КОРХОНА МАРКАСИ УЧУН

9-шина ремонти заводининг коллективи бир неча йилдан буён планларни узлуксиз ошириб бажаряпти. Айни вақтда бу ерда маҳсулот сифатини яхшилаш борасида дуруст ишлар қилиняпти. Буни корхона адресига турли ташкилотлардан келиб турган мактублардан ҳам кўриш мумкин.

Куни-кеча 5-автопарк ходимларидан бир хат олинди. Улар корхонада ремонт қилинган автомобиль шиналари белгиланганидан анча кўп масофани ремонтсиз босиб ўтаётганлиги ҳақида ёзишибди. Худди шундай мазмундаги хат Тўйтепадаги 74-автобазадан ҳам келган.

Корхонанинг ихтирочилари, инженер-техник ходимлари кейинги вақтда шинани янада сифатлироқ ремонт қилиш борасида қатор янгиликларни жорий қиляптилар. Жумладан, ҳозирги вақтда корхонанинг шина қуритиш бўлинмаси қайта ташкил этиляпти.

Маълумки, ишдан чиққан шиналар қабул қилиб олингач, махсус механизмлар ёрдамида ювилиб, иссиқ хонада қуритилади. Авваллари бу ишни икки киши бажарарди. Улар оғир вазили шиналарни кўпқаватли стеллажларга ортиб қуритиш бўлинмасига олиб тушишарди, кейин яна юқорига олиб чиқишарди. Энди эса, қуритиш бўлинмаси шиналар ювиладиган жойнинг яқинида қуриляпти.

Шиналар транспортерда узатиладиган бўлди. Бир ишчи кучи тежалди. Илгарилари шина 24 соатда қуриган бўлса, ҳозир бу ишга атиги 12 соат сарфланади. Меҳнат унумдорлигининг ошиши натижасида ҳозир суткада юз дона шина ўрнига 300 та шина қуритилаётир.

Ўтган йилнинг иккинчи ярмида корхонада яна бир янгилик туғилди. Бу янгилик шу вақтгача 4000 сўмдан ортиқ фойда берди.

Аҳил коллектив маҳсулот сифатини янада ошириш, механизмлардан унумли фойдаланиш борасида баракали меҳнат қилмоқда. Слесарлардан Ш. Сайдуллаев, С. Аҳмедов, Ф. Собитов, компрессорчи А. Махаматов кабилар ҳаммага намуна бўлишяпти.

Корхона аҳли беш йилликнинг учинчи йилида янги мажбуриятлар олиб ишлаяпти. Улар беш йилликда пландан ташқари 180 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, 35 хил янги маҳсулот тайёрлашни ўзлаштириш, шунингдек 25 тонна резина, 20 минг киловатт-соат электр қувватини тежаш учун курашишяпти.

Б. ПЎЛАТОВ.

ЯНГИ БОСМА МАШИНА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонасида Германия Демократик Республикасида тайёрланган ўн рангли офсет машинаси ўрнатилиб ишга туширилди. Ҳажвий журнал «Муштум»нинг 1968 йилги 1-сони шу машинада босилиб чиқди. Журналнинг бу сонида одатдагидек дангаса, ишёқмас, ваъдабоз, бюрократ, лаганбардорларни танқид қилувчи материаллар ҳамда ҳажвий расмлар берилган. Карикатураларга бериладиган текстлар шу сондан бошлаб ўзбек ва рус тилларида босиладиган бўлди.

З. Шокировнинг «Довруғига ярашмайди», А. Абдуғафуровнинг «Заҳар-заққум», М. Аббоснинг «Алдагани бола яхши эмиш» сарлавҳали материаллари, шоир Уйғун, Николай Грибачёв, Мамарасул Бобоев, Ёдгор Исҳоқовларнинг ҳажвий шеърлари, Ян Полишчукнинг «Беш минут» драматик композицияси, Абдулла Қозоқнинг «Янги мода» интермедияси журнал саҳифаларидан ўрин олган.

Ўн рангли офсет босма машинасининг афзаллиги шундаки, энди журнал саҳифалари бир йўла тикилган ҳолда тайёр бўлиб чиқади. Яқин кунларда Москвада чиқаётган «Крокодил» журналининг Ўрта Осиё республикаларида тарқаладиган тиражини ҳам ана шу машиналарда босиш мўлжалланмоқда.

Ҳ. ЮНУСОВ.

МЕБЕЛСОЗЛАР АҲДИ

Беш йиллик мобайнида салкам 10 миллион сўмлик мебель ишлаб чиқарамиз — Янгийўл мебель фабрикаси коллективининг аҳди ана шундай.

Мебелсозлар шу маррага барвақт эришиш учун астойдил ишлашаяпти. Аҳдимизнинг устидан албатта чиқамиз, дейишяпти улар.

Ўтган йили фабрика ишчилари пландаги 1240 минг сўмлик ўрнига 1360 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарган эдилар. Бу йил эса 1830 минг сўмлик мебель тайёрлаш мажбуриятини олишди.

Коллектив беш йиллик мажбуриятини муддатидан аввал — 1969 йил 7 ноябригача адо этиш учун курашяпти.

Фабрикадаги неча ўнлаб илғорлар ва уларга эргашаётган ишчиларнинг меҳнат шижоати шу маррани эгаллашнинг мустаҳкам гарови бўла олади. Фабриканинг Ш. Ёдгоров, А. Азимов, Р. Амиров, М. Ханафеевлар бошчилик қилаётган бригадалари ишчилари меҳнат зарбдори деган фахрли номни олишган. Улар кунлик нормаларини 150 процентга етказиб бажаришяпти.

Ҳозирги кунда 12 миллат вакиллари меҳнат қилаётган бу корхона янада кенгайтириляпти. Иккита цех қурилаяпти. Уларга ҳозирдаёқ 30 дан ортиқ дастгоҳ ўрнатилди.

С. ҲАСАНОВ.

ХАЛҚАРО БОЗОРГА

ЧИРЧИҚ, 22 январь. (ЎзТАГ). Чирчиқдаги трансформатор заводи Болгариянинг Хасково округига «КНТЦ—6300—1000/10» маркали кучли комплект — трансформатор подстанциясини ортиб жўнатди. Тошкент областининг меҳнаткашлари ана шу округ меҳнаткашлари билан мусобақалашмоқдалар. Корхона коллективи сўнгги 4 йил мобайнида болгар дўстларимизга 75 та шундай аппарат жўнатди.

Чирчиқ трансформатор заводининг маркаси қўйилган аппаратлар Эфиопия, Вьетнам Демократик Республикаси, Бирлашган Араб Республикаси, Цейлон, Ҳиндистон, Польшага ва бошқа давлатларга жўнатилмоқда. Завод шу йилнинг ўзидагина халқаро бозорга 118 трансформатор билан комплект — трансформатор подстанциялари жўнатди. Коллектив беш йилликнинг учинчи йилида ўз маҳсулотини экспорт қилишни қарийб бир ярим баравар кўпайтиради.

КАДРЛАР ЎҚИМОҚДА

КАЛИНИН, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Калинин район ишлаб чиқариш бошқармаси ва район партия комитети қишлоқ хўжалик кадрларининг билим ва тажриба малакаларини оширишга жиддий аҳамият бермоқда. Колхоз ва совхозлардаги бевосита ишлаб чиқариш билан банд бўлган кишилар қисқа муддатли курсларга жалб қилинмоқда.

Яқинда Калинин номли колхозда сабзавотчи бригада ва звено бошлиқларининг бир ҳафталик ўқиши бўлиб ўтди. Машғулотга 300 киши қатнашди. Улар сабзавотчилик ва картошка илмий-текшириш институтининг ходимлари, олимлари ўқиган лекцияларни тингладилар.

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозида ўтказилган чорвадорларнинг тўрт кунлик семинар-машғулотлари ҳам фойдали бўлди. Машғулотларни чорвачилик илмий-текшириш институтининг ходимлари олиб бордилар.

ТЕХНИКАНИ ҚАДРЛАЙЛИК

Оққўрғон районида қишлоқ хўжалиги машиналарининг ремонт базасини мустаҳкамлашга катта аҳамият берилмоқда. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси инженер-техник мутахассисларининг фикрича, кичик колхозлар ва катта хўжаликларнинг участкаларида, совхозларнинг бўлимларида бундан буён ҳам кичик ремонт устахоналари ташкил этилиб, техника воситалари ремонт қилинса, қўшимча равишда бир неча минг сўм пул ва станоклар керак бўлади. Бунинг учун инженер-техник мутахассислар ҳам янада кўпроқ бўлиши керак.

Демак, бу йўл билан қишлоқ хўжалиги машиналарини индустриал усулда ремонт қилиш учун тўла имконият яратиб бўлмайди. Шунга кўра, районда ихтисослаштирилган корхоналар шахобчалари барпо этилмоқда. Бундай корхоналарда трактор ҳамда пахта териш машиналари, двигателлар ва бошқа агрегатлар ремонт қилинади, турли деталлар йўнилади.

Кичик хўжаликлардаги, бўлимлардаги устахоналарга нисбатан ана шу корхоналарнинг катта афзалликларга эга эканлиги очиқ-ойдин кўриниб турибди. Чунки уларда ремонт ишлари поток усулида олиб борилади, юксак унум билан ишлайдиган ускуналардан фойдаланилади. Айни вақтда ремонтчилар ишини енгиллатиш, иш сифатини яхшилаш учун қулай шароит вужудга келтирилади.

Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида ремонт базаси кенгайтирилди ва мустаҳкамланди. Шу билан бир вақтда марказий участкада устахона қурилди. Мазкур устахона базасида техника хизмати кўрсатувчи стационар пункт очдик. Бу пункт ҳузурида комплекс техника хизмати кўрсатиб турилади. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси бизга техника ёрдами кўрсатиб турди. Техника ускуналари сақланадиган бино қурилди, бир қанча устахоналар ва станоклар жиҳозланди.

Хўжалигимиз марказидаги ремонт пунктида мураккаб техника ремонтлари бажарилмоқда. Совхозимизда кўчма ремонт устахонаси ҳам ишлаб турибди. Тажрибали механик ўртоқ Зам Тен Петр бошчилигидаги техника қарови юзасидан тузилган махсус бригада шу кунларда жуда катта иш олиб боряпти. Ремонт график асосида ташкил этилган. Беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлаган устахонамиз ремонтчилари барча техникани тезроқ тахт қилиб қўйиш учун астойдил курашмоқдалар.

Ҳозирги кунгача 174 та «Т-28» маркали тракторнинг 100 дан ортиғини ремонтдан тўла чиқариб қўйдик. Бу муҳим ишни ўтган йилнинг декабрь ойидан бошлаган эдик. 18 та ер текислайдиган тракторни январь ойига қолдирмасданоқ ремонт қилиб қўйган эдик. Ҳозир буларнинг ҳаммаси пахта майдонларини текислашда ишлатиляпти.

Биринчи навбатда ремонт қилиниши зарур бўлган механизмлар ер текислаш ва чигит экиш ишларида керак бўладиган техника воситаларидир. Шунинг учун ҳам бундай трактор, сеялкаларни ремонт қилишни бошқаларга нисбатан жадаллаштириб юборганмиз. 100 та сеялканинг ярмидан кўпи ремонт қилиб қўйилди. 85 та культиваторнинг 40 таси тайёр.

Техника ремонти сифатининг яхшиланиши, ремонтдан тўла чиқиши кўп жиҳатдан тракторчиларнинг ўзига боғлиқ. Улар техникани қанчалик севсалар, тракторларни ремонтдан шунчалик яхши чиқарадилар. Ўз агрегатларининг барчасини ремонтдан чиқариб қўйган механизаторлар «зангори кема»ларини ҳам ремонт қилмоқдалар. Ҳозиргача 125 та терим агрегатининг 20 таси ремонт қилиб қўйилди. Ўтган йили барча техника воситаларини ремонт қилишни 20 февралда батамом туґаллаган эдик. Бу йил ундан анча илгари туғаллашга ҳаракат қилмоқдамиз.

Техника ремонтини тез кунда сифатли қилиб туғаллаган Абдусаттор Сулаймонов, Тўйчи Валиев, Мутал Ёқубов, Неъмат Ўрунов ва Чачи Субхи каби ёшларимиз ҳар йили ҳам пахта етиштиришда жасорат кўрсатиб келмоқдалар. Ҳар бирининг машинада терган пахтаси 150-170 тоннадан кам эмас. Ҳозирги кунда улар дўстларига ремонт ишларида ёрдамлашмоқдалар.

Ўтган йили районимизда пахта тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг анча ошириб бажарилганлигини техникасиз тасаввур қилиш қийин, албатта. Шундай экан, бу йил ҳам қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда забардаст техника жуда катта роль ўйнашини унутмаслик керак. Бунинг учун ҳамма жойда қишлоқ хўжалиги машиналарини ремонт қилишни жадаллаштириш, кўклам экиш кампаниясини шайланган ҳолда кутиб олиш тадбирларини кўриш зарур. Техника ремонтини жадаллаштириш ҳозирги кундаги асосий вазифамиздир.

Ж. ҲАЙДАРОВ,
Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бош инженери, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

Л. И. БРЕЖНЕВ Г. ВИЛЬСОННИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И Брежнев расмий визит билан СССРда турган Буюк Британия бош министри Гарольд Вильсонни 23 январда қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Ҳалқаро аҳволнинг баъзи муҳим проблемалари юзасидан, шунингдек СССР билан Буюк Британия ўртасидаги муносабатлар масалалари юзасидан ошкора фикрлашиб олинди.

(ТАСС).

МЕҲНАТ УЛУҒЛАГАН КИШИЛАР

Қишлоқда коллективлаштириш бошланаётганда Сулаймон ака Аҳмедов йигирма беш-йигирма олти ёшларда эди. Камбағал деҳқонлар колхоз бўлишга интилса, бойлар, муллалар уларни йўлдан урардилар. Бугун эллик-олтмиш киши колхозга бирлашамиз, деб қўл кўтарарди, эртасига худди ўша одамлар «яхши тушунмаган эканмиз» деб шаштларидан қайтиб қолардилар. Мана шундай пайтда одамларга тушунтириш, тушунтирганда ҳам юрагига сингдириш, бойлар, муллалар гапига зарба бериш керак эди.

Ёшлар ичидан биринчи бўлиб отилиб чиққан, коллектив хўжаликнинг моҳиятини ўз ҳамқишлоқларига тушунтиришда ва уларни бирлашишга чақиришда Сулаймон Аҳмедов астойдил меҳнат қилди. Камбағал деҳқонларни йиғиб тез-тез суҳбатлар ўтказарди, уларга катта ер эгаларининг тузоқларига илинманглар, бойлар ота-боболаримизни эзиб келдилар, энди биз бунга йўл қўймаймиз, деб тушунтирарди.

Қишлоқ аҳли аста-секин коллектив хўжаликка бирлаша бошлади. Ўша вақтдаги коллектив хўжалик аъзолари Сулаймон Аҳмедовни раис қилиб сайладилар. Ёш колхоз дастлабки пайтлардаги қийинчиликларни мардонавор енгиб, якдил бўлиб ишлаш, кишиларни яхши ҳаёт кечиришга олиб келишини кўрсатди.

Яқинда Бўкадаги «Гулистон» колхозининг хашаматли клубига Керовчида коллектив хўжалик тузишда актив иштирок этган ва уни мустаҳкамлашда жонбозлик кўрсатган, бугунги кунда ўғил-қизлари давлатида фаровон ҳаёт кечираётган отахонлар, онахонлар ҳурмат-иззат билан меҳмон қилинди. Уларга қимматбаҳо мукофотлар берилиб, меҳнатлари муносиб тақдирланди.

Кексаларнинг зиёрат мажлисида Сулаймон ота Аҳмедов, Исақул ота Мусаев, Холбой ота Турсунов, Мамасидиқ ота Умаров, Ойниса Бегматова, Зайнаб Назарова, Ўрозали Аҳмедов, Раҳмонқул Зоиров ва бошқалар сўзлашди. Улар қариганларида бунчалик ҳурмат-иззат қилганликлари учун партия ва ҳукуматга чексиз миннатдорчиликларини билдирдилар ва колхоз босиб ўтган машаққатли, шарафли йўл тўғрисида ҳаяжонланиб сўзладилар.

Минбарда колхознинг биринчи раиси Сулаймон ота Аҳмедов.

— Мен раис бўлиб сайланган йилим колхозимиз жойлашган майдонлардан уч центнердан пахта ҳосили етиштирилган экан, — деб гап бошлайди у. Биз шунда муҳокама қилдик, бирлашиб катта кучга айланган бўлсагу, гектаридан шунақа кам ҳосил оламизми?! Янги режалар туздик. Кейинги йили ҳосил 10 центнердан ошди. Борингки, мен 1950 йилга қадар раислик қилган бўлсам, шу давр ичида ҳосилдорлик 28 центнергача етказилди. Биз бунга кўпчиликнинг биргаликда фидокорона меҳнат қилиши, коллектив тузумнинг афзалликлари туфайли эришдик.

Мамасидиқ ота Умаровга сўз берилади. У 1930 йилдан то пенсияга чиққунга қадар мироблик қилган. Керовчида экинга сув етказиб бериш у вақтларда айниқса жуда қийин эди. Мамасодиқ ота кечалари қулоқ бошида юриб сувни экинларга кўпроқ олиб келиш учун курашарди. У ўша вақтдаги, таассуротини айтиб берди.

— Жуда қизиқ вақтлар бўлган эди, — давом этади у, биримиз колхоз бўламиз, биримиз шундай ишлайверамиз дердик. Охири бундай қарасак колхоз бўлиб ишлаш жуда яхши экан. Бола-чақамиз билан аъзо бўлиб кирдик. Кам бўлганимиз йўқ, ота-бобомиз йил-ўн икки ой ишлаб бойдан қарздор бўлиб қоларди. Мана биз оиламизда бир киши ишласа ҳам 6—7 кишига етадиган маблағга эга бўляпмиз. Буларнинг ҳаммаси колхознинг шарофати, кўпчиликнинг бир бўлиб меҳнат қилишининг шарофати.

Кекса колхозчи Ойниса Бегматованинг гапи жуда ҳаяжонли бўлди. У ўша вақтда хотин-қизлар бригадасига бошчилик қилган эди.

— У вақтларда меҳнат жуда оғир эди, — дейди Ойниса опа. — Трактор етишмасди. Ҳозиргига ўхшаган пахта териш машинаси йўқ эди. Ҳамма иш қўл билан, кетмон билан бажарилар эди. Партия, ҳукуматимизга минг раҳмат, антиқа машиналарни етказиб берди. Пахта теришдан биз аёллар қутилдик ҳисоб, ҳосилни машина теряпти. Даромадимиз жуда яхши. Звено бўлиб ишлаётганимиз учун ўғил-қизларимиз катта-катта даромад оляптилар. Мен ўйлайман, яхшиям колхоз бўлган эканмиз, мана шунчалик яхши кунларни кўряпмиз.

Қурбонқул Ўрозов, Раҳмонқул Зоиров ва бошқа кўпгина отахонлар, онахонлар ҳам чиқиб сўзладилар. Деҳқон асирлар бўйи омоч бўйинтуруқ билан, кетмон чопиб кун кўрган машаққатли кунлар ўтиб кетганлигини, ҳозирги пайтда деҳқон ҳосил етиштириш учун барча имкониятларга эга бўлганини гапирдилар.

Бошқа кексалар ҳам ҳалол меҳнат роҳат, ҳурмат олиб келаётганлигини айтиб ўтдилар. Бугунги кунда колхозчи эр-аёлларнинг кўкрагини орден-медаллар безаб турибди. бостирма уйлардан ойнавандлик уйларга кўчиб чиқилганига анча вақт бўлган. Радио приёмник, телевизори йўқ оила топилмайди. Бир йиллик даромад икки йиллик сарф-харажатга етади. Чунки колхоз бултур планда мўлжаллланганидан 1000 тонна ортиқ пахта сотди. Ҳар бир меҳнат кунининг қиммати 5—6 сўм, айрим звеноларда ундан ҳам кўпроққа тўғри келади.

Шу куни колхоз правлениеси ва партия ташкилоти коллектив хўжаликни тузишда актив иштирок этган ва уни мустаҳкамлашда фидокорлик кўрсатган 320 га яқин чол ва кампирни қимматбаҳо буюмлар билан мукофотлади.

— Биз сизларнинг меҳнатларингизни астойдил ҳурмат қиламиз ва қадрлаймиз, — деди колхоз раиси Ислиддин Ҳайдаров, кексаларга мурожаат қилиб, — Сизлар колхоз пойдеворини қургансизлар. Бу хўжалик мустаҳкам қурилгани учун ҳам, у йил сайин ўсиб, ривожланиб бормоқда. Биз унинг қудрат билан қад кўтариб туриши йўлида ҳормай-толмай курашамиз.

Колхоз ветеранларига шу куни клубда катта концерт қўйиб берилди.

С. МАҲКАМОВ.

Суратларда: мажлис пайтида олинган фотолавҳалар.

А. Абаъян фотолари.

КОММУНИСТ АВАНГАРД, ЕТАКЧИ БЎЛСИН

Кейинги икки йил мобайнида Чирчиқ шаҳар партия ташкилоти ўзининг жанговарлик қобилиятини ўстириш соҳасида бирмунча тадбирларни амалга оширди. Булар самарали натижалар берди. Шаҳарнинг экономикасини ва маданиятини ривожлантириш соҳасида олға қараб яна бир катта қадам қўйилди. Ҳисобот даврида чирчиқликлар пландан ташқари 16,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Кўпгина корхона ва муассасаларда иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун кураш авж олдирилди. Натижада 2 миллион сўмдан ортиқ маблағ тежалди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи анча ортиғи билан адо этилди.

Чирчиқликларнинг меҳнати муносиб тақдирланди. Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақага қўшилиб энг яхши натижаларга эришган 7 корхонага Эсдалик байроқлари топширилди. Электрохимия комбинати, 160-қурилиш тресті, ГЭСлар каскади коллективлари, «Чирчиксельмаш», «Ўзбекхиммаш» заводлари шулар жумласидандир. Шаҳар корхоналари ва қурилиш ташкилотларида техника прогресси учун курашнинг авж олдирилганлиги ишлаб чиқариш планларининг муваффақиятли бажарилишига ёрдам берди. Коммунистлар ҳар соҳада авангардлик ролини ўйнадилар. Улар янги-янги ташаббуслар билан чиқдилар. Ихтирочилик, рационализаторлик таклифларининг ишлаб чиқаришга кўплаб жорий қилиниши учун жонбозлик кўрсатдилар. Ўтган давр ичида 3750 дан ортиқ рационализаторлик таклифлари амалда жорий этилди. Бунинг эвазига 6 миллион сўмга яқин пул иқтисод қилиб қолинди. Шаҳар корхоналарида 84 та ижодий бригадалар ишлаб турибди. Уларнинг ёрдамида ҳозиргача 751 тадбир ишлаб чиқилиб, амалда қўлланилмоқда.

Ўз-ўзидан маълумки, бундай ютуқлар бошланғич партия ташкилотларининг активлиги ошиб бораётганлиги туфайли қўлга киритилмоқда. Ишлаб чиқаришга партиявий таъсир кучайди. Бошланғич партия ташкилотлари одамлар билан ишлаш, хўжаликка раҳбарлик қилиш соҳасидаги ўзларининг иш услублари ва методларини тинмай такомиллаштириб бормоқдалар. Қабул қилинган қарорларнинг ижросини текширишга алоҳида эътибор бериланди. Коммунистларнинг топширилган иш учун жавобгарлиги ортиб бормоқда.

Шаҳар партия комитети қошида штатсиз комиссия бўлиб, у партияга қабул қилинувчилар билан олдиндан суҳбатлашади ҳамда коммунистларнинг шахсий ишларини кўриш билан ҳам шуғулланади. Штатсиз қурилиш ва кадрлар бўлимлари, иқтисодий анализ бюроси, методик советлар, ишлаб чиқаришга янги техника ва автоматикани жорий қилиш бўйича комиссиялар ҳам яхши иш олиб бормоқда. Жамоатчи актив лар сафи кенгайиб бораётир.

Электрохимия комбинати партия ташкилоти бошланғич цех партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш, ишлаб чиқаришга раҳбарликни яхшилаш бўйича катта ишлар олиб бормоқда. Бу ерда меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш масалаларига, корхона иқтисодий кўрсаткичларини таҳлил қилиш ва яхшилашга, меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ишлаб чиқариш планлари ва социалистик мажбуриятни бажаришга сафарбар қилишга катта аҳамият берилади.

«Чирчиксельмаш» заводи партия ташкилоти ишида ҳам кўплаб ўрганса арзийдиган тажрибалар бор. Коммунистлар асосий эътиборни ишлаб чиқариш масалаларини ривожлантиришга қаратган. Уларнинг ёрдамида янги техникани жорий қилиш, маҳсулот сифатини яхшилаш, машиналарнинг чидамлилигини ошириш соҳасида кўпгина ишлар қилинди.

Ҳисобот даврида қилинган ишлар ҳақида доклад қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Ф. Ғ. Ёқубов** ва музокарада сўзга чиққан коммунистлар партия группаларига раҳбарликни яхшилаш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Ишлаб чиқаришдаги энг муҳим вазифаларни ҳал қилишда партия группаларининг роли каттадир. Чунки улар халққа яқин турадилар. Ҳар бир кишининг дилидаги орзуси, истагини пухта ўрганиб, уларнинг куч-ғайратини участка, бригада ёки сменаларда меҳнат унумдорлигини ҳартарафлама оширишга қарата оладилар. Ҳозирги пайтда шаҳарда 86 партия группаси бор. Уларга катта ҳаётий ва партиявий тажрибага эга бўлган коммунистлар раҳбарлик қилишмоқда. Жумладан 160—қурилиш тресті «Чирчикхимстрой» бошқармаси арматурачилар бригадасининг бошлиғи Г. А. Науменко бошлиқ партия группаси иши диққатга сазовордир. Бу партия группаси комсомол ва касаба союз активлари билан доимий ҳамкорликда иш олиб боради. Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган масалаларни оператив ҳал қилиш учун курашадилар. Одамлар тўғрисида ғамхўрлик қилишни биринчи даражали вазифа деб билади.

Афсуски, ҳисобот докладида планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги шароитда иш олиб бораётган партия ташкилотларининг иш услублари ва методлари чуқур анализ қилинмади. Ваҳоланки, бу соҳада чирчиқликлар анчагина тажриба тўплаганлар. Ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати, трансформатор заводи ва бошқа корхоналар янгичасига ишламоқдалар. Қолган корхоналар ҳам янги иқтисодий изга тушиб олишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Музокарада сўзга чиққан коммунистлар ҳам янгичасига ишлашга ўтиш учун қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги ҳақида, бу соҳада партия ташкилотлари ва коммунистларнинг авангардлиги ҳақида кам гапирдилар.

Сўзга чиққан айрим делегатлар шаҳар партия комитети ишлаб чиқаришни перспектив ривожлантириш масалалари, меҳнаткашларнинг юқори унумли меҳнат қилиши ва маданий дам олиши учун ҳартарафлама шароит яратиб бериш тўғрисида кам ғамхўрлик қилаётганлигини танқид қилдилар. Мана, бир мисол. Икки йил давомида шаҳарнинг асосий 8 корхонасида 16 минг киши куни йўқотилган. Бунинг асосий сабаби ускуналарнинг тўхтаб қолаётганлиги, айрим участкаларда меҳнатни ташкил қилиш яхши йўлга қўйилмаганлигидадир. Кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиб ишлатиш соҳасида ҳам камчиликлар йўқ эмас.

Ҳар қандай қилиб бўлса ҳам планни бажариш учун ҳаракат қилинадиган вақтлар ўтиб кетди. Эндиликда ҳар бир соҳада ҳисоб-китоб пухта бўлиши, мавжуд имкониятлар ва резервлар тўла ишга солиниши лозим.

Электрохимия комбинати директори **В. Қодиров**, «Ўзбекхиммаш» заводи краничиси **В. Г. Лагутина**, ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати партия ташкилотининг секретари **А. А. Ифутин** ва музокарада сўзга чиққан бошқа делегатлар ана шу масалага кўпроқ тўхталдилар.

Конференцияда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари **И. Г. Анисимкин** нутқ сўзлади.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг секретари **К. Н. Бекаев** иштирок этди.

Конференцияда шаҳар партия комитетининг янги состави, ревизия комиссияси ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўртоқ **Ф. Ғ. Ёқубов** шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **А. И. Аникин, Н. К. Савченко** ўртоқлар шаҳар партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

МАДОРАСДА ЎЗБЕКИСТОН ЖАМОЛИ

Ўтган йили Ўзбекистон саноатчилари ўз маҳсулотлари билан учта йирик ярмаркада қатнашишди. Бу Монреаль, Измир ва Бухарестда ташкил этилган савдо-саноат маҳсулотлари ярмаркаларидир.

Бутуниттифоқ савдо палатаси 1968 йилда Ўзбекистон саноатчилари тўртта йирик халқаро ярмаркада қатнашишини планлаштирган. Бу ярмаркалар Мадорас, Дамашқ, Жазоир ва Қоҳирада бўлади. Буларнинг энг йириги—Мадорас ярмаркаси 12 январда очилди. Бу халқаро кўрикда Ўзбекистон саноати совет павильонида мустақил бўлим сифатида намойиш қилинмоқда.

«Совет Ўзбекистонининг Совет давлати йилларида саноат, қурилиш ва маданият соҳасидаги ютуқлари» деб номланган бу бўлимда йирик корхоналарда тайёрланган 60 экспонат кўрсатилмоқда. Изотоп приборларини «Средазэнергоцветмет» бирлашмаси тайёрлаган. Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинати, трактор йиғув заводи, «Ўзбексельмаш», «Чирчиксельмаш», «Таштекстильмаш» заводлари маҳсулотлари яхши баҳо оляпти.

В. ЧЕРНЯВСКИЙ.

ИТТИФОҚДА БИРИНЧИ

Ўзбекистон пойтахтида қурила бошланган янги завод «Хлопкоприбор» деб аталади. Чилонзорда қурилаётган корхона пахта толаси, луб экинлари толаси ва пахта маҳсулотларининг сифатини аниқлаб берадиган махсус асбоблар ишлаб чиқарувчи Совет Иттифоқида биринчи завод бўлади.

«Хлопкоприбор» Тошкент гидрометеорология асбоблари экспериментал заводи базасида барпо этиляпти, зилзила эпицентрида бўлган бу завод анчагина вайрон бўлди, — деди корхона директори В. Г. Нагибин. — Инженерларимиз ва ишчиларимиз бўлажак завод лойиҳаси билан танишиб чиқдилар ва унга юксак баҳо бердилар. Лойиҳа авторлари — Ленинграддаги «Гипроприбор» институти мутахассислари тошкентликлар учун аъло даражадаги меҳнат шароитлари яратиш тўғрисида қайғурганлар. Икки-уч қаватли корпусларнинг ҳар бирига офтоб нурини тўсувчи соявонлар ўрнатилади, цехларда эса микроиқлим вужудга келтирилади. Заводнинг кўкаламзорлаштирилган кенг территориясида спорт майдончалари, иккита ҳовуз, шинам ошхона бунёд этилади.

Завод Чилонзорга кўчиб боргач, маҳсулот ишлаб чиқаришни 5 баравар кўпайтиради. Корхона пахта заводларига асбоблар тайёрлаб бериш билан бир қаторда, аввалгидек мамлакатимизнинг гидрометеорология хизмати учун ҳам маҳсулот етказиб бераверади. Янги асбобларни ишлаб чиқиш учун завод ҳузурида махсус конструкторлик бюроси барпо қилинмоқда.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

Қардош бинокорларимиз ғайрат-шижоати билан пойтахтимиз таниб бўлмас даражада ўзгариб бормоқда. Суратда орехово-зуеволик пешқадам бинокорлар бригадаси аъзоларини кўриб турибсиз. Пардозловчилар бригадасига коммунист Михаил Парфенов бошчилик қилмоқда.

Р. Шамсуддинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ ҚУРАМИЗ

Юбилей йилида коллективимиз самарали меҳнат қилди. Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 102 процент қилиб адо этилди ёки аввалги йилдагига қараганда 19 процент кўп иш бажарилди. Қурилиш сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш ва бошқа шу каби техника-иқтисодий кўрсаткичлар ҳам чакки бўлмади.

Бундай катта ютуқларга Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириш туфайли эришдик. Мусобақа илғорлари моддий ва маънавий жиҳатдан муттасил рағбатлантириб турилди. Илғор бинокорларнинг иш тажрибаси ҳамкасблари ўртасида кенг оммалаштирилди. Барча объектларда меҳнатни пухта ташкил этиш, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилди. Шу туфайли ҳам ишга кечикиб келиш ва барвақт кетиб қолиш, сабабсиз келмаслик каби ҳоллар кескин камайди.

Меҳнатни ташкил этишнинг қатор янги прогрессив усуллари кенг жорий қилинди. Комплекс бригадалар сони кўпайди. Бундай бригадаларда турли бинокорлик касбини билувчи кишилар бирлашганлиги учун иш унуми ортди. Қатор комплекс бригадалар нормани бажаришда, қурилиш-монтаж ишлари суръатини ошириш ва сифатини яхшилашда ажойиб натижаларга эришдилар.

Алексей Костенко раҳбарлигидаги монтажчилар бригадаси шулар жумласидандир. Бригада жуда баракали ишлайди. Ўтган йили 15 та тўрт қаватли 48 квартирали уй бунёд этди. 1 миллион 115 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирди, йиллик планни 115.8 процент қилиб бажарди. Меҳнат унумдорлиги эса нормадагига караганда 11,4 процент ортди. Барча бинокорлар юксак малака эгаси. Улар қатор касбларни билишади. У ёки бу ишчи ишга келмай қолса, унинг вазифасини бошқалар бемалол бажараверади. Василий Луенко, Ғайнислом Абилов, Иван Шляпин, Анатолий Теслов ва бошқалар кўп ҳунар эгалари. Бригада уйни монтаж қилиш графигини ҳар доим 3-4 кун илгари бажаради. Бунинг эвазига 1200-1400 сўмдан устама мукофот олади.

Коммунистик меҳнат зарбдорлари. В. Федотов, А. Михайлов, Н. Бойбеков, А. Новиков ўртоқлар раҳбарлигидаги комплекс бригада аъзолари ҳам юбилей йилини яхши якунладилар. Уларнинг ҳар бири 14 тадан уй монтаж қилди. Бу уйлар яхши баҳолар билан қабул қилинди.

Михаил Давиденкони коллективимиз яхши бригадир деб ҳурмат қилади. Бу меҳнатсевар бригадир ҳақиқатан ҳам бошқармамиз эришаётган ютуқларга муносиб ҳисса қўшмоқда. Ёшларга касб ўргатмоқда, қолоқ бригадаларга ўтиб, уларни илғорлар қаторига етказмоқда. Моҳир бинокор ўтган йили 18 кишига монтажчи, бетончи, дурадгор касбларини ўргатди. Янги бригадага ўтиб ишлай бошлади. Бригадада бор-йўғи тажрибали тўрт бинокор бор эди, холос. Қолганлари эса ҳеч қандай бинокорлик касбини билмасди. Бригадир дастлабки қийинчиликлардан чўчимади. Ўзининг фидокорона меҳнати билан бошқаларга ўрнак бўлди. Ёшларни турли касбларга ўргатди. Орадан икки ой ўтгач бригада аъзолари топшириқни ортиғи билан бажарадиган бўлиб қолдилар: учинчи уйни муддатидан икки кун илгари фойдаланишга топширдилар.

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ—МАСАЛАЛАР МАСАЛАСИ

Барча объектларда социалистик мусобақани ташкил этиш, унинг таъсирчанлигини ошириш учун қатор тадбирлар кўрилди. Жойлардаги касаба союз групорглари бундан доим кўз-қулоқ бўлиб турди. Ҳар кварталда мусобақа натижаларини якунлаб турдилар. Биринчи ўринни олган бригадани аниқлашда қурилиш-монтаж ишларининг барча кўрсаткичлари ҳисобга олинди. Айрим бригадага бошқарма кўчма Қизил байроғи, пул мукофоти бериб турилди. Ўтган йили ўртоқ А. Костенко раҳбарлигидаги бригада социалистик мусобақада биринчиликни қўлдан бермади. Бу бригада қаерда ишласа, ўша ердаги минора кранида қизил юлдуз порлаб турди. Бу бошқарма бўйича энг юксак кўрсаткичга эришганлик нишонасидир. Участкалар ўртасидаги мусобақада 2-участка коллективи доим мусобақа ғолиби бўлди.

Бинокорларнинг маданий - маиший турмуш шароитини яхшилаш бошқарма маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларининг диққат марказида бўлмоқда. Қурилиш объектларида қатор маданий тадбирлар амалга оширилди. 30 га яқин қурувчилар оиласи янги квартира билан таъминланди. Илғор монтажчилардан Старостин, Ҳамидуллин, Шманов, электр пайвандчилардан Шафиев, Болзиров ва бошқаларнинг оилалари уй тўйлари ўтказишди.

Коллективимиз бошқарма қувватини ошириш борасида анчагина ишлар қилди. Уй-жой қурилишини тезлаштиришга олиб келувчи қатор резервлар қидириб топилди ва ишга солинди. Натижада монтаж қилинган уйлар сони ойма-ой ортаборди. Агар ўтган йилнинг апрель ойида 1 миллион 284 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилган бўлса, июль ойида у 1 миллион 350 минг сўмликни ташкил этди. Март ойида 15 минг 829 та панель монтаж қилинди. Бу 48 квартирали 16 та уй демакдир. Сентябрь ойида 15 минг 85, октябрь ойида эса 14 минг 73 панель ўрнатилди. Кейинги ойларда бу кўрсаткич камаяборди. Панелларнинг етарли миқдорда етказиб берилмаётганлиги бунинг асосий сабабидир.

Бошқармадаги 14 та монтажчи комплекс бригаданинг ҳар бири ҳар ойда 1200 та панелни монтаж қила олади. Тажриба буни яққол кўрсатиб турибди. Лекин бунга эришиш учун панель етказиб беришни кўпайтириш керак. Ҳар бир бригада учун олдиндан график тузилиши ва панеллар қурилиш объектида ана шу технологик график асосида етказиб турилиши лозим. Шундай қилинганда юқоридаги кўрсаткичга эришиш ҳеч гап эмас. Бу билан эса ҳар ойда қўшимча бир нечтадан уй қуриларди.

Ҳозирги вақтда панеллар етказиб беришдаги тартибсизлик унумли ишлашга ҳалақит бермоқда. 1-уйсозлик комбинатининг комплектлаш бўлими панелларни график асосида етказиб беришга қатъий амал қилиши лозим. Шундай бўлганда қурилиш тез боради, сифати яхши бўлади, технологияси бузилмайди. Бу эса монтажчи бригадаларнинг янада унумли ишлаши учун кенг имкониятлар вужудга келтиради.

Умуман олганда ўтган йили коллективимиз барча имкониятлардан тўла фойдалана олмади. Қилинган ҳисоб-китоблар шуни яққол кўрсатиб турибди. Айрим ҳолларда монтаж ишлари суръати жуда суст бўлди. Бунда «Ташгазсантехмонтаж» тресті сантехниклари, Тошкент монтаж бошқармасининг электриклари айбдидирлар. Улар ўз вазифаларини ҳар доим ҳам сидқидилдан бажаришмади. Ишларининг сифати ҳам, суръати ҳам кўнгилдагидек эмас. «Крупнопанельжилстрой» тресті уйларнинг дастлабки циклини қуриб бериш графигига ҳеч вақт амал қилмаяпти. Дастлабки цикл ўз вақтида қурилмай бригадаларимизнинг қўлини ушлаб қолмоқда. Ўйлаймизки, бу ташкилотларнинг раҳбарлари янги йилда юқоридаги камчиликларни такрорламаслик учун зарур чоралар кўришади.

Ўтган йилнинг дастлабки уч кварталида уйларни фойдаланишга топшириш плани барча кўрсаткичлар бўйича ортиғи билан адо этилди. Биринчи квартал учун мукофот иккинчи кварталнинг охирида, иккинчи квартал учун эса учинчи кварталнинг охирида ажратилди. Заказчи 18-қурилиш бошқармаси эса иккинчи кварталда берилиши лозим бўлган мукофотни ҳали ҳам расмийлаштирилгани йўқ. Учинчи квартал учун мукофот ҳамон берилмаяпти «Главташкентстрой»нинг план бўлими уни асоссиз равишда судраяпти. Бу самарали меҳнат қилган бинокорларни муносиб тақдирлашни орқага сурмоқда.

Юбилей йилида ҳаммаси бўлиб 256 минг квадрат метр ҳажмдаги турар жой майдонлари, 2 та болалар боғчасини фойдаланишга топширган эдик. Қатор савдо корхоналари қурилди. Бу йилги режаларимиз эса янада катта. Йил давомида 300 минг квадрат метр уй қуриш ниятимиз бор. Бундан ташқари 1969 йилга ўтадиган 50 минг квадрат метр сатҳли заделни тахт қилмоқчимиз. Бу жуда катта ва шарафли вазифа. Коллективимиз албатта унинг уддасидан чиқади. Бунинг учун бизга бошқа пудратчи ташкилотлар кўмаклашишлари, ўз вазифаларини тўла-тўкис бажаришлари зарур. Шундай қилинганда бошқармамиз ҳозирги вақтда жуда ҳам зарур бўлган уй-жой майдонларини тез ва соз қуришда янги ютуқларга эришган, Ўзбекистон КП Марказий Комитети X пленуми қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшган бўлур эди.

Е. КАРМАНОВ,
1-уйсозлик комбинати монтаж бошқармасининг бошлиғи.

ПИЛЛАЧИЛАР СЕМИНАРИ

Область пиллачиларининг икки ҳафта давом этган семинарида колхоз ва совхозларнинг агрономлари, пиллачилик лабораторияларининг ходимлари, пилла қуритиш-сушилка хўжаликларининг бошлиқлари, район ипакчилик ташкилотларининг ходимлари ва илғор пиллачилар иштирок этдилар. Улар ипакчилик илмий-текшириш институти ходимлари, область ва республика қишлоқ хўжалик ташкилотларининг мутахассислари томонидан ўқилган қатор лекцияларни тинглашди.

Яқинда область партия комитетининг мажлислар залида семинарнинг якунловчи машғулоти бўлиб ўтди. Бу машғулотда сўзга чиққан пиллачилик бўйича район вакиллари илғор тажрибалар ҳақида гапиришиб, пиллачиликни ривожлантиришга қаратилган қатор таклифлар киритдилар.

Юбилей йилида область пиллакорлари давлатга пилла сотиш планини анча ошириб бажардилар. Лекин, Бўка райони, бир неча колхоз ва совхозлар, ўнлаб бригада ва звенолар ўтган йили ўз планларини бажара олмадилар. Семинар қатнашчилари ана шу қолоқ хўжаликларнинг пилла тайёрлаш планини бажара олмаганликларининг сабабларини кўрсатиб, қолоқликни тугатиш тадбирларини белгилашди ва беш йилликнинг учинчи йилида пилла тайёрлаш планини бажаришга сўз беришди.

Семинар қатнашчилари область совхозлар тресті, «Ўзсельхозтехника» область бирлашмаси, область қишлоқ хўжалик бошқармаси ва область матлубот жамияти раҳбарлари адресига қатор эътирозлар билдиришди. Бу ташкилотларнинг раҳбарлари пиллакорларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўла қондиришга, етарли асбоб-ускуналар билан таъминлашга катта эътибор беришлари лозим.

Пиллачиларнинг меҳнатига ҳам пахтакорларга ўхшаб ҳақ тўлашнинг прогрессив усулини жорий этиш, бундан ташқари пиллачиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш учун улар топширган маҳсулотнинг миқдори, сифатига қараб рағбатлантиришга қарор қилинди.

Семинар ишида область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов, область партия комитетининг секретари П. В. Костриков, область ижроия комитети раисининг ўринбосари Қ. А. Аҳмедов ўртоқлар иштирок этдилар.

В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг мартен цехи ишчилари беш йилликни муддатидан илгари адо этиш ҳаракатига қўшилиб кундан-кунга қувонарли ютуқларга эришмоқдалар. Цех лаборанти Вера Федорова ишлаб чиқарилган пўлатнинг химиявий таркибини ғоят тез аниқлаб бермоқда.

И. Душкин фотоси.
(ЎзТАГ).

КЎНГИЛЛИ ДАМ ОЛДИЛАР

Тоғлар манзарасини томоша қилиб кўзингиз тўймайди. Ҳавосини айтмайсизми! Ўзингизни қушдек енгил ҳис қиласиз. Бутун чарчоқларингиз кўтарилиб кетади. Ҳа, беш кунлик самарали меҳнатдан сўнг шундай жойларда дам олиш қандай яхши! Ўзбекистон трактор-йиғув заводининг аҳли ҳам шанба ва якшанба кунларини ана шундай жойларда ўтказишади.

Корхонада беш кунлик иш ҳафтасига ўтилгач, дам олиш кунларини сермазмун ўтказиш режаларини тузиш одат тусига киряпти. Бу ерда коллектив равишда кино, спектакль, концертлар кўриш намунали ташкил этилмоқда. Қўҳна Самарқандга уюштирилган экскурсия айниқса яхши таассурот қолдирди. Ишчилар қадимий шаҳарнинг ажойиб ёдгорликларини томоша қилиб қайтишди.

— Биз, — дейди завод комсомол ташкилотининг секретари Э. Голиков, — икки дам олиш кунини намунали ташкил этиш мақсадида турли хил усуллардан фойдаланаяпмиз. Ҳар ким ўзига ёққан, дидига мос равишда дам олишни истайди. Шуни назарда тутиб, корхона ётоқхонасида дам олиш кечалари ҳам уюштиряпмиз.

Корхонада ишчи ва хизматчиларнинг яхши ҳордиқ чиқаришлари учун кўпгина имкониятлар мавжуд. Бу ерда қатор спорт секциялари ишлаяпти. Қизғин мусобақалар ўтказиб турилади.

Яқинда завод маъмурияти янги режалар белгилади. Жумладан, манзарали Оқтошда 230 кишига мўлжалланган икки кунлик дам олиш лагери ташкил қилинади, бу ерда ёзги болалар лагери ҳам бўлади.

Тракторсозлар ана шундай дам олишяпти.

П. БУДИРОВ.

МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Пойтахтимиздаги чинни заводининг гул солиш цехи ишчилари янги йилда ўз зиммаларига улкан мажбуриятлар олиб, сидқидил меҳнат қилишяпти. Улар орасида пешқадам ишчи Дилбар Миракромова ўзининг меҳнатсеварлиги, бежирим гул солиши билан ажралиб туради. У топшириқни мунтазам ошириб адо этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

УСТА ДЕҲҚОН

★ Сабзавотчиликда механизация ★ Нарядсиз звено афзаллиги ★ Мўл-кўлчилик

КОМПЛЕКС механизациялашган нарядсиз звенолар пахтачиликдаги каби сабзавотчиликда ҳам жуда қўл келмоқда. Бундай звеноларда картошка, сабзавот ва полиз экинларидан етиштирилаётган ҳосил ҳам баракали бўлмоқда, таннархи арзонлашмоқда. Республикада хизмат кўрсатган механизатор, моҳир сабзаводкор Насриддин Муҳиддинов бошлиқ агроучастка бунга яхши мисолдир.

Ўтган юбилей йилида участкадаги мавжуд тўққиз звенонинг ҳаммаси нарядсиз ишлашга кўчирилди. Бу звеноларга ишбилармон, серғайрат, етарли билим ва тажрибаси бўлган механизаторлар раҳбар қилиб қўйилди. Натижа қувонарли бўлди. Биринчи агроучастка йиллик планини 108 процент бажарди. Жами 3541 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирилди. Бу 1966 йилдагига нисбатан 1 минг 481 тонна кўп демакдир. Ҳар бир ишчи ҳисобига 41.4 тоннадан ёки ўтган йилдагидан бир ярим баравар кўп ҳосил олинди.

Айрим звеноларда эса, киши бошига 70—80 тоннадан маҳсулот етиштирилди.

Сабзавот экинларини экишда, парвариш қилишда ва ҳосилини йиғиб-териб олишда механизациядан кенг фойдаланиш меҳнат унумдорлигининг тўхтовсиз ошишига, маҳсулот таннархининг арзонлашувига олиб келмоқда. Деҳқон техникадан ишнинг кўзини билиб фойдаланиши туфайли ҳам вақтдан, ҳам ҳосилдан ютмоқда, яхши даромад қилмоқда.

— Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, — дейди Насриддин Муҳиддинов, — ўтган йили етиштирилган ҳар центнер сабзавотнинг таннархи 5 сўм 20 тийин ўрнига 4 сўм 10 тийинданга айланди. Баъзи экин турлари бўйича таннарх яна ҳам арзонга тушди. Бир центнер карамнинг таннархи 4 сўм 8 тийин ўрнига 2 сўм 60 тийинга, бодринг 10 сўм 90 тийин ўрнига 7 сўм 82 тийинга, пиёз 10 сўм 28 тийин ўрнига 5 сўм 60 тийинга, лавлаги 3 сўм 10 тийин ўрнига 1 сўм 46 тийинга, картошка 15 сўм 20 тийин ўрнига 12 сўм 40 тийинга тўғри келди ва ҳоказо.

Қайси бир нарядсиз звено иши билан танишманг, уларда механизация туфайли қўлга киритилган ажойиб меҳнат ғалабаларининг гувоҳи бўласиз. Мисол учун Абдуқаюм Ўтанбоев бошчилик қилаётган бешинчи звенони олайлик. Звено сабзаводкорлари бултур шижоат кўрсатиб ишлаб планларини 207 процент адо этдилар. Пландаги 426,5 тонна ўрнига 884 тонна ҳосил етиштирилди. Яна шуниси қувонарлики, звено аъзолари барча майдондаги ош лавлагини фақат механизация ёрдамида парвариш қилдилар ва катта иқтисодий фойда олдилар.

Сабзи етиштириш учун ихтисослаштирилган Нишонбой Қорабоев бошлиқ звено аъзолари эришган муваффақият айниқса қувончли. Звенода сабзидан мўл ва арзон ҳосил етиштиришда бой ҳамда ибратли тажрибага асос солинган. Бу тажриба, аввало, сабзи етиштиришни тўла механизациялашдан иборат.

Ўтган йили звенода эртаги сабзи экиш олдидан ерларга гектарига 250 килограмм фосфор, 25—30 килограмм калий ва 100 килограмм азот ҳисобидан ўғит сепилди. Баҳорда тупроқ селгиши билан майдонлар яхшилаб бороналанди. Сабзи уруғи ерга СКОН-4,2 сеялкаси ёрдамида икки-уч қаторлаб сочма тариқасида экилди. Механизаторлар сеялка сошникларини экишга ўзлари мослаштириб, ундан пиёз, ош лавлаги экишда ҳам фойдаландилар.

Сабзи уруғи кашничдек бир текис униб чиққач, унга керосин билан ишлов берилди. Бегона ўтларнинг чиқишига қараб ОДН билан гектарига 300—500 литргача керосин сочилди. Бунда маълум қатъий тартибга амал қилинди. Чунончи, эгатлардаги бегона ўтнинг қалин ёки сийраклигига қараб механизатор бак кранларини бураш ва тракторни ҳар хил тезликда ҳайдаш орқали керосин сочишни бошқариб борди. Натижада ўт қалин ўсган ерларга кўпроқ, ўт сийрак ерларга камроқ керосин тушди. Бегона ўтлар бутунлай қуритилди, экинга эса, зарар етмади.

Керосин кишиларни ўтоқдек оғир қўл меҳнатидан халос этди. Лекин унинг бўлак хоссалари ҳам бор экан. Сабзи карталари керосин билан ишланган вақтда далага биронта ҳам ҳашорат ораламади. Мавжудлари эса керосин сепилгач қирилиб кетди.

Ҳосил баракали бўлди. Звенода гектаридан пландаги 96 центнер ўрнига 110 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

— Керосин ўғит ўрнини ҳам босаркан, — дейди участка бошлиғи — керосин билан ишлов берилгач, экинга бошқа ўғит бермаса ҳам бўлади. Керосин билан ишланган даладан йиғиштирилган сабзи ҳосили келгуси ҳосилгача яхши сақланади, серсувлигини, ялтироқлигини йўқотмайди. Азот билан ишлов берилиб етиштирилган сабзи ҳосилини эса узоқ вақт сақлаб бўлмайди, у тез ўз сифатини йўқотади, бузилади.

Совхознинг бош инженери Пак Анатолий, бўлим бошлиғи Насриддин Муҳиддинов ва механизатор-звено бошлиқларини ўзига хос қишлоқ ихтирочилари деса бўлади. Улар ўзаро ҳамкорликда кўпгина қишлоқ хўжалиги машиналарини сабзавотчиликка мослаштириш устида ишлашяпти. Мисол учун сабзи, пиёз, лавлаги ковлашда қўлланилаётган корчовкани олайлик. Уни совхоз инженери иштирокида механизаторларнинг ўзлари ишлаб чиқишди. Янги корчовка сабзи, пиёз, лавлаги қазишда қўл меҳнатини анча енгиллаштирди. Бу оддий ихтиро катта иқтисодий фойда келтирди.

Механизациялашнинг қанчалик катта аҳамиятга эга эканини қуйидаги мисолдан ҳам яққол кўрса бўлади. Нишонбой Қорабоев звеносида етти гектар майдондаги эртаги сабзи ҳосилини қазишда фақат бир одам кучигина сарф этилди. Бунинг сири нимада? Бунинг сири, албатта, механизацияда. Илгари бир гектар ердаги сабзи ҳосилини қазиш учун 20 одам кучи ёхуд 43 сўм сарфлаб келинарди. Етти гектарга эса, 301 сўм ҳаражат бўлган. Энди бўлса ҳар гектардаги ҳосилни йиғиб олиш учун атиги 51 тийин, жами 3 сўм 60 тийин сарфланмоқда.

Кўриниб турибдики, биргина сабзи қазишни механизациялаш ҳисобига 20 одам кучи иқтисод қилиб қолинмоқда. Ваҳоланки, звенода бор-йўғи 9 ишловчи мавжуд. Уларнинг кучи билан 7 гектардаги сабзи ҳосилини етти иш кунида қазиб бўлиш мумкин. Машинада эса, бу иш учун бир кун кифоя, холос.

Сабзавотчиликни комплекс механизациялаш пахтачиликдагига қараганда анча мураккаб томонларга эга. Яъни ҳамма турдаги қишлоқ хўжалик машиналаридан сабзавотчиликда кенг фойдаланиб бўлмайди. Баъзан улар конструкциясига айрим ўзгартишлар киритиш, ёхуд экинларни машинабоп қилиб экиш, сеялкаларни ишлаб чиқаришга мослаштириш заруратп туғилмоқда. Лекин шунга қарамай нарядсиз звеноларда комплекс механизацияга ўтиш муваффақиятли боряпти. Ўтган йили бўлимда сабзавот экинлари экишда СКОН-4,2, СЧХ-4А1, СОН-2,8А сеялкаларидан фойдаланилди. Карам экишда СРН-4,2 машинаси, айниқса, қўл келди. Картошка экиш ва ҳосилни йиғишда СКГ-4, КТН-2М машиналари унум билан ишлади.

Нарядсиз звенолар ишини яхши йўлга қўйишда бўлим деҳқонларига сабзавот, картошка ва полизчилик илмий-текшириш институти ҳамда Тошкент қишлоқ хўжалик институти олимлари, инженер-техниклари яқиндан ёрдам бериб келишяпти. Илмий-текшириш институтининг инженери ўртоқ Хискилов звенолар даласида тез-тез бўлиб туради. Бу ерда янги машиналарни тажрибадан ўтказади. Ўтган йили карам, помидор кўчатларини экишда, СЧХА-4,2 сеялкаси билан кенг эгат олиб бодринг уруғи сепишда, машиналардан тўғри фойдаланишда у бўлим механизаторларига катта кўмак берди.

Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг профессори А. А. Балашов бўлим деҳқонларининг яқин маслаҳатгўйи. У сабзаводкорларга агротехника қоидаларига риоя қилиб ишлашда қимматли йўл-йўриқлар кўрсатиб боради. Бултур олимнинг бевосита раҳбарлигида эртаги ва кечки картошка устида ажойиб тажриба ўтказилди. Картошка пайкалларига бўр кукуни сепилди. Картошка палагига сепилган бўр кукуни саратон иссиғини қайтариб, салқинлик беради. Картошка даласи ёз кезларидаги гармселдан зарар кўрмайди. Экин тез дон олади, оқсили баракали бўлади.

Бўлимнинг миришкор деҳқонлари шу кунларда янги қишлоқ хўжалик мавсумига қизғин тараддуд кўрмоқдалар. Ҳамма экин майдонлари чуқур шудгор қилиб қўйилган. 140 гектар ер эртаги сабзавотлар экиш учун тайёрлаб, эгат олиб қўйилди. Дала бошларига 400 тоннадан зиёд маҳаллий ўғит чиқарилди. 15 гектар ер пленка остида сабзавот етиштириш учун ҳозирланди. 20 гектардаги август пиёзи ҳозир кўм-кўк авж олиб ётибди. Қишлоқ хўжалик техникаси ремонт қилиняпти.

Парникда иш жуда қизғин. Бу ерда яқиндан бошлаб кўчат ўралари электр ёрдамида иситила бошлади. Электр билан иситиш катта афзалликларга эга. Чунки илгари ўраларга сепилган уруғлик гўнг тафтига униб чиқарди. Гўнгнинг қизиш ҳарорати 18 даража атрофида бўлиб, уруғлик секинлик билан унар, кўчат етиштириш анча вақтга чўзиларди. Электр билан иситилганда ўрадаги ҳарорат 35 градусгача етиб бормоқда. Уруғлик тез униб, баравж бўлиб ривожланмоқда.

Беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ ҳаракатига қўшилган биринчи бўлим сабзаводкорлари янги юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилишяпти. Улар бу йилги мавсумда 3702 тонна сабзавот, 135 тонна кўк-резавор, 115 тонна шоли ва кўплаб мева етиштирамиз, демоқдалар. Аҳдига вафодор азаматлар, албатта, ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Калинин районидаги «Қорасув» совхози.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 23 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучларининг жангчилари 7 январдан 11 январгача Америка, Сайгон қўшинларининг Тхиатхиен вилоятидаги Фулок районида эгаллаган позицияларига бир неча бор муваффақиятли ҳужум қилдилар.

Вьетнам информация агентлигининг Озодлик агентлигига асосланиб хабар беришича, ватанпарварлар жангларда душманнинг 700 га яқин ҳарбий хизматчисини, шу жумладан 432 американикни сафдан чиқарганлар, 49 жанговар машинани яксон қилганлар ва ўқдорилар жойлангач омборни портлатганлар.

* * *

ХАНОЙ, 23 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнамдаги Зядинь вилояти Кутьн районининг партизанлари «тозалаб чиқиш» мақсадида бостириб кирган интервентлар учун енгилмайдиган тўсиқ бўлиб қолди, деб хабар беради ВИА агентлиги, ватанпарварлар январь ойининг дастлабки беш куни ичида душманнинг 133 солдатини, шу жумладан Америка ҳарбий хизматчиларидан 127 кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар. Американинг 3 вертолёти уриб туширилди ва бронетранспортери йўқ қилинди.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ҚУРИЛИШ КОМИССИЯСИНИНГ МАЖЛИСИ

Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши қурилиш доимий комиссиясининг қатнашчилари навбатдаги мажлисда қурилиш саноати техникасини ривожлантириш, ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларни бинокорлик материаллари, машиналар ва асбоб-ускуналар билан таъминлаш, масалаларини, шунингдек ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Мажлисда қурилиш машина-ускуналари ва қурилиш материаллари виставкасини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Виставка ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши қурилиш доимий комиссиясининг 1968 йил июль ойида Монголия Халқ Республикасида ўтказиладиган навбатдаги мажлиси вақтида ўша ерда ташкил қилинади.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Берлинда ГДР транспорт министрлиги билан СССР денгиз флоти министрлиги ўртасида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида битим имзоланди. Битимда денгизда кемалар қатнови соҳасида тадқиқотлар ўтказиш, бир бирларига олимлар ва мутахассислар юбориб туриш, шунингдек техника ҳужжатлари ва аҳборотларини айирбошлаш кўзда тутилади.

СОВЕТ РАССОМЛАРИ ЧИЗГАН СУРАТЛАР ВИСТАВКАСИ

Скопледа ёш совет рассомлари асарларининг виставкаси очилди. Шаҳарнинг виставка галереясида 20 совет авторининг СССРдаги ҳаётга бағишланган 50 сурати намойиш қилинмоқда.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК АВИАЦИЯСИДА

«Агролет» белгиси бўлган самолётлар-Чехословакиянинг қишлоқ хўжалик авиацияси кузги ғаллани озиқлантириш, лалми дон экиладиган тупроқни тайёрлаш, бегона ўтларга ва қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши кураш олиб бориш юзасидан ҳар йили катта ишларни қилмоқда. Ўтган йили «агролет» учувчилари 1068 минг гектар ерга, яъни бутун экинзорнинг қарийб 20 процентига ишлов бердилар

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИОН ТРИБУНАЛ МАЖЛИСИ

ҚОҲИРА, 23 январь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикасидаги мавжуд давлат тузумини ҳарбий куч ёрдамида ўзгартиришга уриниш тўғрисидаги ишни кўраётган революцион трибунал кеча фитна ташкилотчиларидан бири, подполковник Галол Харидини сўроқ қилишга киришди.

Хариди фитнага тайёргарлик ва фитна амалга оширилганидан сўнг фитначилар қилмоқчи бўлган тадбирлар тўғрисида судга муфассал гапириб берди. У, фитнани тайёрлашда собиқ ҳарбий министр Шамс Бадроил билан Араб Социалистик Иттифоқининг собиқ секретари ёрдамчиси Аббос Радванлар ўйнаган ролни айниқса таъкидлаб ўтди.

АНГЛИЯ. Лондон шаҳрининг кўриниши (самолётдан суратга олинган).
В. Будан фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

НИЛ — БАРАКА ДАРЁСИ

Совет Иттифоқи тарихда биринчи бўлиб халқаро муносабатларнинг янги хилини ўрнатди. Бу муносабатлар мутлақо беғаразлик ва иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган мамлакатларга ёрдам беришга асослангандир. СССР ва БАР ўртасидаги муносабатлар ҳам ана шундай замин асосига қурилган.

Мисрликлар ҳаёти Нил дарёси воҳасини ўзлаштириш ва чўлга сув чиқариш билан бевосита боғлиқ. Бироқ ҳозирча бу дарёнинг қурби Миср ерларининг тахминан 3 процентга яқин территориясини суғоришга етмоқда. Мамлакат ерларининг қолган қисми эса асосан саҳродан иборат бўлиб, яшаш учун ҳеч қандай имконият йўқ. Ҳозирги вақтда 31 миллион кишилик аҳоли атиги 2,5 миллион гектар ерда деҳқончилик қилмоқда. Нил дарёси тўлиб тошиб оққан вақтлар ҳам бўлади. Бундай пайтларда дарё Эфиопия тоғларидан кўп сув олиб келади, далаларни сувга қондиради, ўғитлайди. Лекин бу жараён стихияли тарзда ҳам рўй беради. Кўпинча тошқин оғир оқибатлар олиб келади. Кўп сувдан оқилона фойдаланиш, йил бўйи далаларни бир маромда суғориб туриш, ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш, суғориладиган майдонларни кенгайтириш йўли билан Миср аҳолисининг озиқ-овқатга бўлган эҳтиёжини қондириш араб халқининг асрий орзуси бўлиб келмоқда. Асвон тўғони фойдаланишга топширилгач, бу муаммо ҳал этилади.

Мисрликлар неча ўн йиллардан буён баланд Асвон тўғонини қуриш ҳақида бош қотирардилар. Бу тўғон тошқин пайтида келадиган сувни тўсиб қолиши, қўшимча 1 миллион феддан (феддан—0.42 гектар) ерни экинзорларга айлантириш, 700 минг феддан ернинг ирригация ҳолатини яхшилашга ёрдам бериши зарур эди. Бу тўғон мамлакатнинг деҳқончилик қилинадиган ерлари майдонини учдан бир қисмига ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини 50 процентга кўпайтиришга имкон берарди.

Мамлакат қишлоқ хўжалигида ҳозирги вақтда аҳолининг 60 процентдан ортиқроғи банд. БАР ҳукумати қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга қаратилган қатор тадбирларни кўрмоқда. Аграр ислоҳот ўтказилиб, катта ерга эгалик қилиш чеклаб қўйилди, ирригация-мелиорация ишлари амалга оширилмоқда. Шунга қарамай экинзор ерларни кескин кенгайтириш масаласи ҳал бўлгани йўқ. Бу жумбоқ, Асвон тўғони ишга тушгач ечилади.

Ҳозирча Нил сувларини тартибга солиб турган эски Асвон тўғони 1903 йилда яратилган бўлиб, кейинчалик икки маротаба қайта қурилди. Беш миллиард кубометр ҳажмдаги сув омбори баҳор ва ёз пайтларида далаларга оз миқдорда сув етказиб бера олади. Август, сентябрь ойларига келиб. сув тоша бошлаган пайтда тўғоннинг ҳамма сув йўллари очиб қўйилади. Акс ҳолда тошқин тўғонни суриб кетиши мумкин. Нилда оқадиган 84 миллиард кубометр сувнинг 32 миллиард кубометри Урта Ер денгизига бекорга оқиб кетади. Ана шу сувдан Миср фаллоҳлари ўз манфаатлари йўлида фойдаланиб қолсалар бўлмайдими?

Миср ҳукуматининг топшириғига биноан тўғон лойиҳасини ишлаб чиқишга энг аввал Ғарбий Германиядаги икки фирма киришган эди. Бироқ улар ишлаб чиққан лойиҳани 1954 йили халқаро экспонатлар комиссияси бекор қилди. Кейинчалик лойиҳа ишлари Англиядаги «Александр Гибб» фирмасига ўтказилди.

1958 йили Бирлашган Араб Республикаси ҳукумати Совет Иттифоқига ёрдам сўраб, мурожаат қилди. Совет ҳукумати БАРнинг илтимосини қабул этди ва тўғон қурилишида ёрдам беришга, мутахассислар, зарур бинокорлик машиналари ва ускуналари, материаллар етказиб бериш ҳамда ҳаражатларни қоплаш учун имтиёзли шартлар билан қарз бериб туришга қарор қилди.

Энг аввал СССР Асвон тўғонининг биринчи навбатини қуришда ёрдам беришга кўнган эди. 1960 йилнинг январида эса тўғоннинг иккинчи навбатини қуришда ҳам ёрдам кўрсатишга розилик берди.

Таъкидлаб ўтиш ўринлидирки, Ғарбдаги давлатлар Асвоннинг иккинчи навбатини қуришда қатнашиш учун кўп уриниб кўрдилар. АҚШ, Англия, Япония ва Ғарбий Германиядан ана шундай таклифлар тушди. Бироқ Миср ҳукумати СССРдан ёрдам сўради. Совет ҳукумати бу илтимосни қондирди.

Асвон тўғони жуда йирик иншоот. Фақат бажариладиган ер—тош ишларининг ҳажми 42 миллион кубометрни ташкил этади. Бу 17 та хеопс пирамидаси ҳажмига тенг демакдир. Тўғоннинг узунлиги 5 километр, баландлиги 111 метр, кенглиги асосий жойда 1 километрдан ортиқ.

Қурилаётган сув омбори жаҳондаги энг йирик сув омборларидан бири бўлади. Унинг узунлиги 500 километрни ташкил этади. бағрига 130 миллиард кубометр сув сиғади.

2 миллион 500 минг киловатт қувватли гидроэлектростанция қурилади. Станция йилига 10 миллиард киловатт соат электр қуввати ҳосил қилади. Шунча энергия ҳозир БАРдаги электр станциялар ҳосил қилаётган электр қуввати миқдоридан икки марта кўп.

1964 йилнинг май ойида Нил дарёсининг ўзани тўсилди, бу йил қурилишнинг иккинчи навбати бошланди. Тўғон деярлик қурилиб бўлди ва сув омбори ҳосил қилинди. Сунъий денгиздаги сув миқдори 40,5 миллиард кубометрга етди. Ўтган йилнинг 25 сентябрида гидроэлектростанциянинг биринчи агрегати синаб кўрилган эди. Шундан сўнг ўтган давр ичида яна 3 та турбина ишга туширилди. 5 ва 6-турбинани шу йилнинг июнь ва июль ойларида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. Қолган агрегатлар ГЭС қурилишининг иккинчи навбатини ташкил қилади ва аста-секин ишга тушириб борилади. Асвон ГЭСи ва бошқа электр станциялар базасида БАРнинг ягона энергетика системаси ташкил топди, бу система мамлакатнинг кўпчилик районларини нур билан таъминламоқда.

Асвон қурилиши 1960 йилнинг 9 январида бошланган эди. 80 йилдан ортиқроқ вақт ичида инглиз мустамлакачилари зулмидан жабр тортиб келган Миср халқи жуда катта ишларни амалга оширишга киришди. Совет мутахассислари ҳар хил курслар очиб, маҳаллий аҳоли орасидан қудратли механизмларни бошқара оладиган малакали ишчиларни тарбиялаб етиштирдилар. СССРнинг 100 дан ортиқ корхонаси Асвон тўғони буюртмаларини қисқа муддатларда тайёрлаб бермоқда. Конструкторлар маҳаллий иқлим шароитларини ҳисобга олиб, қурилиш учун махсус машина ва механизмлар ўйлаб чиқардилар.

Тўғон қурилишида Узбекистон корхоналари ҳам актив қатнашмоқдалар. Тошкент электротехника буюмлари заводи бир қанча приборлар етказиб берди. «Подъёмник» заводи эса 10 тонналик кўтарма электр кранлари юборди.

Совет Иттифоқи Бирлашган Араб Республикасида тўқимачилик фабрикалари, электр станциялар, нефтни қайта ишлаш, химия ва машинасозлик заводлари, шунингдек темир йўл қурилишида ҳам беғараз ёрдам кўрсатмоқда. Иттифоқимиз БАРга 100 дан ортиқ саноат объектини бунёд этишда кўмаклашмоқда.

Шу йилнинг 7 январидан 13 январигача КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров бошлиқ Совет ҳукумати делегацияси Бирлашган Араб Республикасига дўстона ташриф буюрди. Делегация Асвон тантаналарида қатнашди ҳамда Миср халқининг ҳаёти, меҳнатдаги муваффақиятлари билан танишди.

Уртоқ К. Т. Мазуров БАР президенти Жамол Абдул Носир билан дўстона суҳбатда бўлди. Суҳбат вақтида Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган масалаларга алоҳида эътибор берилди. Шунингдек, СССР ва БАР ўртасидаги муносабатларни тағин ҳам ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Томонлар ҳар икки мамлакат ўртасида дўстона ҳамкорлик кенгайиб бораётганлигини қониқиш билан қайд қилдилар, бу ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш ҳақида фикр алмашдилар.

СССР ва БАР ўртасидаги дўстона муносабатлар мустаҳкам илдиз отмоқда.

Е. БЛОК,
«Тошкент ҳақиқати»нинг халқаро шарҳчиси.

ЮРАК ОПЕРАЦИЯСИ

АДДИС-АБЕБА, 23 январь. (ТАСС). Кеча Балч номидаги совет госпиталида юрак операцияси қилинди. Медицина фанлари доктори Н. Й. Колесникова, хирурглар В. И. Васильев ва А. Н. Глаголев 4 йилдан бери юрак аорта қисилиш касаллигидан азият чекиб юрган асмарали 30 яшар беморнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун 3 соатдан зиёд курашдилар. Операция муваффақият билан ўтди. Император Хайле Селассие 1 операцияни икки соат мобайнида кузатиб турди.

СЕУЛДА ҚУРОЛЛИ ТЎҚНАШУВ

ПХЕНЬЯН, 23 январь. (ТАСС). Корея марказий телеграф агентлигининг хабар беришича, Жанубий Корея ватанпарварларининг катта группаси 21 январдан 22 январга ўтар кечаси Сеулнинг марказида полицияга қарши қаттиқ жанг қилган. Жанубий Кореянинг қўғирчоқ «президенти» Пак Чжон Хи резиденциясидан 500 метр нарида айниқса кучли тўқнашув юз берган. Жанг вақтида неча ўнлаб полициячи, шу жумладан полиция бошқармасининг бошлиғи ўлдирилган, дейилади хабарда. Гранаталар ташлаб тўртта ҳарбий автомобиль ишдан чиқарилган.

Нигериядаги уруш ҳаракатлари

ЛАГОС, 24 январь. (ТАСС). Шарқий Нигерия армияси қисмларига қарши Онигший районида жанг қилаётган федерал ҳарбий ҳукумат қўшинлари яна икки манзилгоҳни — Амадин-Олоби ва Акама — Ойени ишғол қилганлар. Нигерия федерал ҳарбий ҳукуматининг шу тўғрида бу ерда эълон қилинган ахборотида айтилишича федерация қўшинлари кўп миқдордаги қурол-яроғ ва ўқ-дориларини ҳам қўлга туширганлар.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Меҳнат Қизил байроқ орденли Ленинград давлат академик драма театри санъаткорлари пойтахтимизда меҳмон бўлиб турипти. Рассом Н. Меламед меҳмонларимизнинг «Сент-экзюпери ҳаёти» спектаклида бўлиб бир неча расмлар чизиб қайтди. Суратларда: (юқоридан) Антуан де Сент экзюпери ролида РСФСР да хизмат кўрсатган артист И. Горбачёв, Василий Жубан ролида артист В. Никонов, Анри Гайоме ролида артист В. Грозовский.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

⊙ «Ташавтомаш» заводи ишчилар посёлкаси тобора гўзаллашиб боряпти. Кейинги вақтларда завод ремонт-қурилиш бошқармасининг қўли гул бинокорлари бир неча турар-жой ва жамоат биноларини қўлдан чиқаришди. Маиший хизмат кўрсатиш уйи, либослар ательеси, алоқа бўлими шулар жумласидандир. Яқинда эса 700 томошабинга мўлжалланган кинотеатр ишга туширилди.

К. ҲАМРОЕВ.

⊙ Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози аъзолари таомларни газда тайёрлашяпти. Хўжаликнинг Сабзавот, Ватутин, Куйбишев участкаларида яшовчи 800 га яқин хонадон табиий газдан фойдаланяпти. Иккита мактаб, медицина пункти, туғруқхона, ясли, боғча, клуб, чойхона, теплицаларга ҳам табиий газ ўтказилди.

Б. ПЎЛАТОВ.

⊙ «Ёш ленинчи» газетаси редакцияси ҳузурида «Ёш мухбирлар» тўгараги ишлаб турипти.

Яқинда тўгаракка янги қабул қилинган 30 дан ортиқ студент, ўқувчи ва турли касб эгаси бўлган ёшлар биринчи машғулотни ўтказишди.

Т. МИРЗАРАҲМАТОВ.

⊙ Чирчиқ. Бу ерда кўп қаватли меҳмонхона ва ресторан бинолари қурилиб фойдаланишга топширилди.

Шунингдек шаҳарда транспорт қатнови ҳам яхшиланди: Ленин майдони — Қаттиқ қотишмалар ва ўтга чидамли металлар комбинати, Юбилейний-Комсомольский маршрутлари бўйича янги автобуслар юра бошлади.

Ҳ. АГЛАЕВ.

⊙ Чорвачилик — Ленин номли колхозда сердаромад соҳа ҳисобланади. Шунинг учун ҳам колхоз правлениеси бу ишга жиддий эътибор беряпти. Яқинда 420 бош қорамолга мўлжалланган ферма биноси қурилди. Бу ерда кўп иш механизациялашганлиги сабабли молбоқарлар ва соғувчилар меҳнати анча енгиллашди.

В. КОМИЛОВ,
Орджоникидзе райони.

⊙ Мўмин Қобилов, Йўлдош Шерназаров, Рихсибой Сайдалиев, Маҳамадали Ҳайдаровларни Охунбобоев номли колхоз аъзолари «бизнинг уста бинокорлар» деб аташади. Бу бежиз эмас. Чунки бу тажрибали қурувчилар қўли билан бир неча турар-жой, мактаб, чойхона, меҳмонхона ва бошқа бинолар қад кўтарган.

Т. ТЎХЛИБОЕВ.
Чиноз.

МЕҲРИБОН

Яхши одамлар орасида

ХОЛИДА опа газета келганмикан деб эшигидаги почта қутисини очган эди, бир хатга кўзи тушди. Дарров қўлига олиб адресига қаради: ҳарбий қисм. Тошпўлатовдан деб ёзиб қўйилган эди. Тошпўлатов ким бўлди ўйлади у, кейин бироз иккиланиб конвертни очди. Уч-тўрт сатрини ўқигач, сўнг таниди. Жажживой ёзибди.

... Маҳалладагилар уни Жажжиполвон деб чақиришарди. У жуда ҳам шўх ва уришқоқ эди. Текканга тегиб, тегмаганга кесак отарди. Маҳалладагилар «боласи тушмагур шўх-да, кейинроқ қуйилиб қолар», деб олдинига ҳеч нима дейишмади. Кейинроқ эшитишса, Жажжиполвон ўзидан кичик болаларни уриб чўнтакларидаги тангаларини қоқлаб оладиган одат чиқарибди. Уйдагиларга мактабга кетдим деб кўчама-кўча санқиб юрар экан. Бир куни аллакимнинг велосипедини ўғирлаб келди-ю, кейин ҳамма сирн очилди.

Боланинг тақдири Холида опани қизиқтириб қолди. Опа Октябрь район болалар уйида жамоатчи инспектор сифатида олдин ҳам назоратсиз қолган болаларни тарбиялаб озми-кўпми тажриба тўплаганди. Қолаверса ўзининг ҳам беш фарзанди бор. Ўғил-қизлари ақлли-ҳушли, ўқимишли бўлиб етишишяпти. Бола ўзидан ўзи ёмон бўлиб, қолмайди. Жажжи ноқобилроқ муҳитга тушган бўлиши мумкин. Назорат бўшашгандир, қаровсиз қолгандир, ўйлади Холида опа.

Ҳақиқатан ҳам Тошпўлатов сўнгги пайтда назоратдан четда қолган эди. 8-мактабнинг 7-синфини ташлаб кетганида ҳам ўқитувчилардан ҳеч бири боланинг изига тушмади. Уйдагилар эса ўғлимиз мактабга кетган деб бамайлихотир ўтираверишган. Холида опа Жажжи билан гаплашиб ўтириб секин-аста шуларни билиб олди. Кейин уни мактабга етаклади. Оналарча қилган самимий насиҳатлари Жажжининг мурғак қалбига негадир хуш ёқарди. Шунинг учун ҳам мактабга етаклаганида индамай унга эргашди.

Орадан ойлар ўтди. Лекин Холида опа Жажжини бирор кун ҳам эътиборидан қочирмади. Тошпўлатов автобазага ишга кирганида ҳам зимдан кузатиб юрди. Унга билдирмай бир-икки ишхонасига бориб хулқини суриштириб келди. Ҳамкасблари шикоят қилишмади. Демак, бола тузалганга ўхшайди.

Бир куни Холида опа уйда болаларининг кийимбошига дазмол босиб ўтирган эди, эшикдан кимдир чақиргандек бўлди. Чиқиб қараса, остона олдида ўша шўх Жажжиполвон турарди. Опа уни самимий қарши олди. Кўрпача ёзиб дастурхонга таклиф этди. Ҳол-аҳвол сўрашди.

— Сиз билан хайрлашгани келдим, — деди Жажжи — эртага армияга жўнаяпман. Менга кўп яхшиликлар қилдингиз. Ўша кезларда ёмон йўлдан қайтармаганингизда... Мени қайта тарбияладингиз. Мана энди ўз тенгқурларим билан бирга хизматга кетаяпман.

Жажжи худди ўз онаси билан хайрлашаётгандек кўзларига ёш олди. Опа унинг пешанасидан ўпди...

Мана ҳозир Холида опа миннатдорчилик сўзлари билан тўлган хатни ўқиб ўша воқеаларни бир-бир эслади-да, миййиғида кулиб қўйди.

Холида опа конвертни эҳтиётлаб чўнтагига солди. Кейин идорага томон йўналди. Шу пайт орқадан кимдир уни чақириб қолди. Ўгирилиб қараб Зулфияни кўрди. Зулфиянинг киприклари нам, юзлари сўлғин эди.

— Ҳа, тинчликми?

— Эримнинг дастидан олдингизга келаётган эдим, — деди Зулфия Эрмуҳамедова.— Ҳар куни ичиб келиб тўполон қилгани қилган. Болачақамга ҳам, менга ҳам тинчлик йўқ. Тартибга келса келди, бўлмаса...

— Ҳай-ҳай оғирроқ бўлинг, учта бола бор-а. Уларни қандай қилиб тирик етим қолдирасиз, — тасалли берди Холида Шоврикова. — Биз бугун Қўчқорни маҳаллага чақириб бир танобини тортиб қўямиз. Хотин-қизлар совети йиғилишида иккалангизнинг ҳам арзингизни тинглаймиз.

Холида опа Октябрь районидаги Ульянов маҳалласи хотин-қизлар советининг раисаси. Битта-яримтанинг оиласи хиёл нотинчроқ бўлиб қолса дарров ўртага тушади, яраштириш, муросага келтириш йўлларини излайди. Ўз ўринбосари Машкура Умарова билан у ўшанда Зулфиянинг уйига бориб Қўчқор билан гаплашиб келди. Кейин Қўчқорнинг хулқини маҳалла активлари муҳокамасига ҳам қўйди. Кексаларнинг панд-насиҳати Қўчқорга кор қилди. Мана ҳозир у 159-қурилиш тресги 3-бошқармасида меҳнат қилаяпти. Ичишни ташлаган. Хонадонига файз-барака кирган. Ишдан келгач, болаларини бағрига босиб эркалайди, у-бу юмушларни бажаришда хотинига ёрдамлашади. Бундан Холида Шоврикова ҳам хурсанд. Негаки яна бир оила мустаҳкамланди.

Бу лавҳалар тиниб-тинчимас, меҳрибон Холида опа ҳаётидан айримлари. Одамлар Холида опага ҳар хил ишлар билан мурожаат қилишади. Опа қўлидан келганича уларга яхшилик қилишга интилади. Одамлар чеҳрасидаги табассумни кўрса унинг қалби яйрайди.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: (чапда) маҳалла хотин-қизлар советининг раиси Х. Шоврикова совет аъзоси М. Умарова билан суҳбатлашмоқда.
А. Абалян фотоси.

ҲИНДИСТОН МИЛЛИЙ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг залида Ҳиндистон республикаси эълон қилинган куннинг 18 йиллигига бағишлаб, 24 январда кеча ўтказилди. Унда шаҳар жамоатчилигининг вакиллари, ҳинд студент ва аспирантлари иштирок этдилар.

Кечани Совет—Ҳиндистон маданий алоқалар жамияти Ўзбекистон бўлимининг президенти, Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия очди. Докладчи — республика Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев Ҳиндистон босиб ўтган катта йўл ҳақида, унинг тинчлик ва тараққиёт учун кураши ҳақида кеча қатнашчиларига гапириб берди. Ўртоқ Сахибоев яқинда Ўзбекистон маданият арбоблари делегацияси билан бирга ҳинд дўстларимиз диёрида бўлган эди. Тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси А. Аҳмаджонова, Тошкент Давлат университетининг ўқитувчиси Р. Ғуломова ҳинд халқига салом топширдилар.

Шаҳар жамоатчилиги вакиллари Ҳиндистон—Совет маданий жамияти миллий кенгаши номига йўллаган табрик телеграммасида янги ҳаёт қуришда ҳинд халқига янги муваффақиятлар тиладилар. (ЎзТАГ).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ШАХСИЙ ФОНДЛАР

Ўзбекистон ССР Марказий Давлат архиви Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллиги муносабати билан янги тарихий ҳужжатлар фондига эга бўлди. Давлат арбоблари, таниқли олимлар, санъаткорлар ва педагогларнинг шахсий архивлари бу ерда сақланиш учун топширилди.

Шахсий архивлар республикамиз маданий ҳаётини ўрганишда тарихий манбалар бўлиб хизмат қилади. Ёзувчи А. Алматинская, В. Липко, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Н. Архангельский, медик олим А. Греков ҳаёти ва ижодига оид қизиқарли ҳужжатлар ҳам тўпланди. Шунингдек, донгдор кишиларнинг шахсий ёзишмалари, фото-суратлари, ёзган китоб ва илмий мақолалари ҳам фондлардан ўрин олди.

СПОРТ ЯНГИЛИКЛАРИ

«ПАХТАКОР» УСТОЗИ

«Пахтакор» командасига хизмат кўрсатган спорт мастери Евгений Иванович Елисеев старший тренер қилиб тайинланди. Янги устоз футболчилар билан XXX юбилей чемпионат мусобақаларига тайёргарликни бошлаб юборди.

Е. Елисеевнинг совет футболи олдидаги хизматлари катта. У ўттизинчи йилларда мамлакат терма командасида бир неча учрашувлар ўтказган, 1936 йили биринчи марта ўтказилган чемпионатда эса Москва «Динамо» командаси составида қатнашиб олтин медаль билан тақдирланган Е. Елисеев бу командада бир неча йил ўйнаган, кучли ярим ҳимоячи сифатида энг яхши футболчилар сафидан жой олган.

Евгений Елисеев 1952 йилда Совет Иттифоқи терма командасига устозлик ҳам қилган. Сўнгра у Минскнинг «Беларусь» (ҳозирги «Динамо» командаси), Риганинг «Даугава», Харьковнинг «Авангард» командаларига бошчилик қилган. Е. Елисеев сўнгги йилларда «Зенит» командасида тренер бўлиб ишлаган.

ҲАР ИККАЛА ЎЙИН МАРТДА

Москванинг «Торпедо» футболчилари Европа мамлакатлари Кубоги эгалари Кубоги мусобақасининг чорак финалидаги биринчи ўйинини аввал хабар қилинганидек 28-февралда эмас, балки 6 мартда ўтказишади. Бу ўйин Кардифф шаҳрида «Кардифф-Сити» билан бўлади. Европа футбол ассоциацияси союзининг ташкилий комитети «Кардифф — Сити»нинг бир неча ўйинчилари кирган Уэльс терма командаси Европа чемпионатида Ирландия командаси билан 28 февралда учрашишини назарга олиб, Кубок учун бўладиган чорак финал ўйин муддатини 6 мартга кўчирди.

Уэльс футболчиларининг жавоб ўйини муддати эса ўзгаргани йўқ. Бу ўйин Тошкентда 19 мартда бўлади.

ЯНА ДУРАНГ

Тбилисида халқаро шашка бўйича жаҳон чемпиони И. Куперман ва бу унвонга даъвогар бўлган А. Андрейко ўртасида ўйин бўляпти. Навбатдаги 16-партия 65 юришдан кейин дуранг натижа билан тугади. Ҳисоб жаҳон чемпиони фойдасига — 8,5:7,5.

ШУНАҚАСИ — ҲАМ — БЎЛАДИ —

ИСИНГАНИ КЕЛГАН БУҒУ

Денгиз бўйидаги Гируляй посёлкасида яшовчи Б. Дауакинтене хоним алла маҳалда уйига қайтиб келиб, қўрқиб кетди: у, уйининг иккинчи қаватига чиқиладиган зинапоядан аллаким қаттиқ-қаттиқ тақиллатиб югуриб чиқаётганлигини эшитиб қолди. Бир вақт зина тепасида буғу турганлигини кўриб жуда хайратда қолди.

Уй бекаси эшикни очгач, чақирилмаган меҳмон унинг кетидан ўчоқ бошига кирди ва иссиқ плита ёнига бориб бамайлихотир ястанди. Дастлаб ўрмон гўзали ўз ёнига келган болалардан чўчиган бўлсада, лекин улар хушбўй пичан келтирганларида болаларнинг қўлидан ея берди.

Ҳозир буғу саройда яшамоқда. Афтидан шу ерда қишласа керак...

А. АНДРЕКУС,
(ТАСС мухбири).

ИНСОНГА ҲУРМАТ

Ёшгина бир жувон шошилинч ҳолда дорихонага кирди-ю, оқ халатли йигитга қўлидаги рецептни узатди.

— Илтимос, шуни тезда тайёрлаб берсангиз, — деди у. Йигит рецептни кўздан кечириб, унда кўрсатилган дорини кечга яқин тайёр бўлишини айтди. Жувон безовталаниб дори беморга жуда зарурлигини, иложи бўлса тезда тайёрлаб беришларини сўради. Йигит бироз ўйланиб, «тўхтаб туринг» деди-да, ичкарига кириб кетди. У бироздан сўнг чиқиб дорини ярим соатда тайёр бўлишини айтди. Жувон унга чексиз миннатдорчилик билдирди.

Бердиқул Ҳакимов Тошкент фармацевтика институтини битириб, ўзи туғилиб ўсган Ўрта Чирчиқ район Тўйтепа посёлкасидаги 20-дорихонада ишлаётганлигига беш йил бўлди. У ана шу қисқа давр ичида тўйтепаликларнинг ҳурматини қозонди. Бердиқул барчага баробар, камсуқум, ширин муомалали йигит. У кишиларнинг ҳожатини тез чиқариш учун жон-дили билан ҳаракат қилади. Бошқаларни ҳурмат қилгани учун одамлардан у ҳам ҳурмат кўряпти.

А. РАЗЗОҚОВ,

ИМТИҲОНЛАР ОЛИНМОҚДА

Студентлар учун қишки имтиҳон сессияси одатдаги иш. Тошкент қишлоқ хўжалик институтида январь ойида давлат имтиҳонлари биринчи марта ўтказилаётир. Мамлакатимиздаги шундай олий ўқув юртлари сингари бу ерда ҳам ҳозир студентлар қишда битирув имтиҳонларини топширяптилар. Ёш мутахассислар дала ишлари бошлангунча колхоз ва совхозларнинг меҳнат ҳаётига шўнғиб кетадилар. Бу йил республикамиз қишлоқ зиёлилари қаторига тўрт юзга яқин агроном, боғбон, пиллачи қўшилади.

Ёшлар яхши назарий билим олибгина қолмай, тузуккина амалий тайёргарликдан ҳам ўтдилар. Масалан, агрономия факультети учинчи курси студентлари институтнинг ўқув-тажриба хўжалиги далаларида баҳордан то кузгача меҳнат қилишди. Улар бу ерда чигит экишди пахтазорларга ишлов беришди ва ниҳоят етиштирилган ҳосилни ўзлари териб олишди. Кўпгина йигит ва қизлар диплом ишлари темасини айни шу паллада танлаб олишди. Студентлар тўртинчи курсда колхоз ва совхозларда практикада бўлишади.

Янги жадвалга кўра, институтда ўқиш муддати ҳам ўзгарди. Бўлажак қишлоқ хўжалик мутахассислари энди 4 йилу 4 ой, илгаридагига қараганда бирмунча камроқ вақт шуғулланишади. (ЎзТАГ).

МЕТРО ҚУРУВЧИЛАРНИНГ ЁШ ОТРЯДИ

Ҳозир лойиҳачилар, монтажчилар ва қурувчилар олдида яна бир улкан вазифа кўндаланг бўлиб турибди. Ҳадемай пойтахтимизда Тошкент метроси қурилиши бошлаб юборилади.

Метро қурилиши муносабати билан ҳозир кўплаб мутахассис кадрлар ва механизмларга эҳтиёж ортди. Бу улкан ишга Ўзбекистон профессионал-техника Давлат Комитетининг билим юртлари ҳам ўз улушларини қўшишга аҳд қилдилар.

Комитетнинг 47-билим юрти биринчи бўлиб метро қурувчиларининг ёш отрядини тайёрлашга киришди. Бунинг учун бу ерда проходкачилар ва тоғ машиналари ҳамда механизмларини бошқарувчилар группаси очилди. Бўлажак метрополитен қурувчилари билан амалий машғулотлар олиб бориш учун малакали мутахассис кадрлар жалб этилади.

ФУРАН ПОЛИМЕРЛАРИ

Ўзбекистонда сунъий полимер яратишга имкон берадиган жуда кўп хомашёлар мавжуд. Булар орасида фурфурол муносиб ўрин тутади. Фурфурол мойсимон суюқлик бўлиб, ғўза поядан олинади.

Юқори иссиқликка чидамлили фурфурол ва унинг бирикмаларидан олинадиган полимер материалларига хос сифатдир. Ҳозир унинг бирикмалари асосида тайёрланган жуда кўп полимер материаллари маълум. Пластбетон, прессматериаллар, локлар, елимлар, плиткалар шулар жумласидандир.

Маълумки, полимерлар салмоғи халқ хўжалигида кундан-кунга ортиб бормоқда. Шунинг учун ҳам ҳозиргача бу соҳада қилинган барча ишларни катта келажакнинг бошланиши деб қараса бўлади.

Полимерларни синтез қилишда катализаторлар (реакция тезлигини оширадиган кимёвий модда) кенг ишлатилади. Фурфурол ва унинг бирикмалари асосидаги полимерларни олишда ишлатиладиган катализаторлар, гарчан юқори иссиқликка бардош берадиган пластмассалар яратишга имкон берса ҳам аммо камчиликдан ҳоли эмас эди. Полимерларнинг ўз таркибида сақланиб қолиши вақт ўтиши билан улар сифатининг бузилишига, чиришига ва ўз гўзаллигини йўқотишига сабабчи бўлади.

Кейинги йилларда фуран бирикмалари асосида олдиндан белгиланган сифатли полимерлар яратишнинг илмий асосларини ишлаб чиқиш устида тадқиқот ишлари олиб борилди. Бунда катализаторлар яратиш масаласига катта эътибор берилди. Жуда кўп янги хил маркали катализаторлар ихтиро қилинди.

Мазкур катализаторлар фуран полимерлари яратишда катта аҳамиятга эга. Улар полимерлар ҳосил бўлиши вақтини кескин камайтиради. Илгари бир неча соат ёки кўплаб давом этадиган реакциялар энди бир неча минут ёки секундларда тугаши мумкин. Бунда полимерларнинг чидамлилиги ва ишлаш вақти кескин ортади.

Шуни айтиш керакки, бу усулларда ҳам ўзига хос айрим камчиликлар бор эди. Бу жараёнда оз миқдорда галоидоводород гази ҳавога ажралиб чиқади. Бу эса машина қисмларини занглатар, тоза ҳавони бузиб, кишиларнинг соғлигига зарар етказарди. Ана шуни ҳисобга олиб, ихтирочилар бу масалани эътибордан четда қолдирмадилар. Олиб борилган илмий-текширишлардан сўнг, газни ҳавога чиқармаслик йўллари ишлаб чиқилди.

Янги усуллар ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлигини ва маданиятини кўтаришда катта аҳамиятга эгадир.

З. УСМОНОВ,
техника фанлари кандидати.

Янги Тошкентни бунёд этишга ўз ҳиссасини қўшиш ниятида келган қардош қурувчиларимиз орасида Электросталлик ҳаваскор артистлар ҳам бор. Бу санъат ишқибозлари клубларда, қурилиш объектларида концертлар бериб, қурувчиларнинг кўнгилини очмоқдалар. Шундай хушовоз хонандалардан Татьяна Чижова ҳамкасблари орасида ўзининг дилбар қўшиқлари билан олқишга сазовор бўлаяпти. Сиз суратда хонанда Т. Чижова ва созанда В. Евсеевни кўриб турибсиз.

Р. Шамсуддинов фотоси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Телеянгиликлар, 18.15—Катта ва кичиклар учун эртаклар (мультфильм), 18.35—Василий Клинников (ҳужжатли фильм), 18.55—Халқ контроли—амалда.

Ўзбек тилида: 19.30—Жон қизлар (Муқимий номли театр спектакли олиб кўрсатилади), танаффус вақтида телеянгиликлар ва киножурнал, 22.30—Собир Раҳимов ҳақида (Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Ўқув эшиттиришлари программаси. Жамиятшунослик (мактаб ўқувчилари учун), 18.30—Олий математика (студентлар учун), 19.00 — Чизма геометрия (студентлар учун).

20.00 дан—Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА 26/I да Лайли ва Мажнун.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да Улимдан кучли, 26/I да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 25/I да Жон қизлар, 26/I да Махтумқули.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Майдонда москваликлар» — Совет цирки усталари ва Олег Сокол раҳбарлигидаги радио механик одам—«Робот» аттракционининг сўнгги гастроллари. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Калит — «ВОСТОК», «МОСКВА», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Дуэль бўлмайди (эрталаб соат 10 ва кундуз 3 яримда), Фантомас (1 ва 2-серия, кундуз соат 12,5 ва кеч 8 яримда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Малиновкада тўй — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИ қошида

ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда слесарь-сантехник ва электр-газ пайвандчиси касбларига ўқитиш учун

УЧ ОЙЛИК КУРС ОЧИЛДИ

Курсга 8—10 синф ҳажмида маълумотли ёшлар ва Совет Армиясидан бўшатилган кишилар қабул қилинади.

Ўқиш давомида стипендия тўланади ва курсни тамомлаганларга разряд берилиб Тошкент шаҳридаги трестнинг монтаж бошқармаларига ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 35-уй (1, 3, 4, 5, 13, 15-трамвайларнинг «ЦУМ», 7, 8, 10, 11-трамвайларнинг «Навоий номли театр» бекатлари). Телефон В-3-54-07.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885, В31232, Масъул секретарь—В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048, Эълонлар бўлими — В38142, Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02169. ИНДЕКС — 64697. № Б — 1785.